

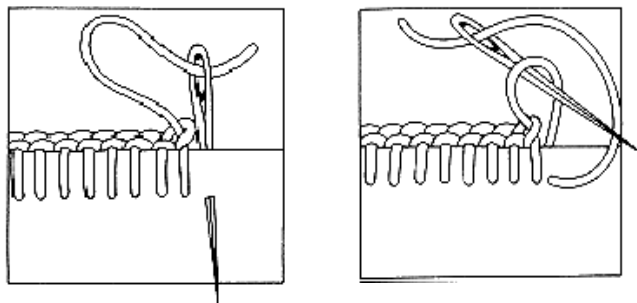
HEDEBO

- Hedebo tikand, mis pärineb ja mida kasutati peaaegu eranditult Taanis, on ilmselt üks vähem tuntud tikanditehnikaid, kuigi üks ilusamaid.
- Vähesed raamatud annavad juhiseid Hedebo tikkimisviisidest.
- Hedebo on keerukas tikand, nõudes kannatlikkust ja täpsust tikkimisel, kuna motiivid ja mustrid on suhteliselt väikesed.
- Hedebo on olemuselt pitsiline, kus väikesed kujundid (augud) on kangast välja lõigatud ning seejärel väljalõigatud kohad täidetud nõ õhku tikitud pitsiga, kasutades seejuures **nööpaugupisteid**.
- Hedebo tikand koosneb justkui nõelapitsist, valgetikandi liikidest, Reticella tikandist, auk- ja kõrgtikandist, kõik esineksid nagu koos, kuid ometi in Hedebo sealjuures erinev.
- Enim meenutab hedebo Reticella pitsi, mida ta üldjoontes meenutab, kuid avatud alad (augud) ei ole ainult ruudukujulised, vaid sagedamini kumerate piirjoontega.
- Hedebo kujundid moodustavad kroonlehti, lehti, ringe, südame või muu ebakorrapärase kujuga motiive.
- Avatud alad on suhteliselt väikesed, mistõttu selle tikanditehnika on keerulisem.

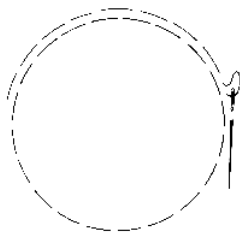
HEDEBOVÕRGU TIKKIMINE

Hedebo tikandi põhipisteks on **NÖÖPAUGUPISTE**.

Töökäik:

- Märki kangale ringimotiiv.
- Tiki tihedate eelpistetega märgitud joon üle (kindlama toe saad, kui tikid eelpisteridu kaks – tikkides teise pisterea eelmise pisterea vahetuskohtadesse).

- Eemalda kangas ringi seest nii, et jääb alles õmblusvaru 0,5 cm.
- Õmblusvarusse tee sisselõikeid kuni tikkimisjooneni ja suru õmblusvarud eelpisterea kohalt töö pahemale poolele.

- **Soovitus** – kinnita õmblusvarud augu serva lähedalt traageldades.
- Võta tavapärasest pikem niit, sest töö käigus niiti vahetada ei saa.

- Kinnita niit eelpistereale eelpisteid tikkides ja seejärel alusta augu serva ääristamist tihedate nõöpaugupistetega nii, et nõöpaugupistete sõlmekesed jäävad tihedalt kõrvuti augu servale.
- Kui ääristus jõuab algpunkti, siis ühenda viimane ja esimene nõöpaugupiste omavahel.
- Alusta teise nõöpaugupiste rea tikkimist. Moodusta hõredam ja lõdvem nõöpaugupistete rida, tehes piste igasse kolmandasse eelmise rea pistesse.

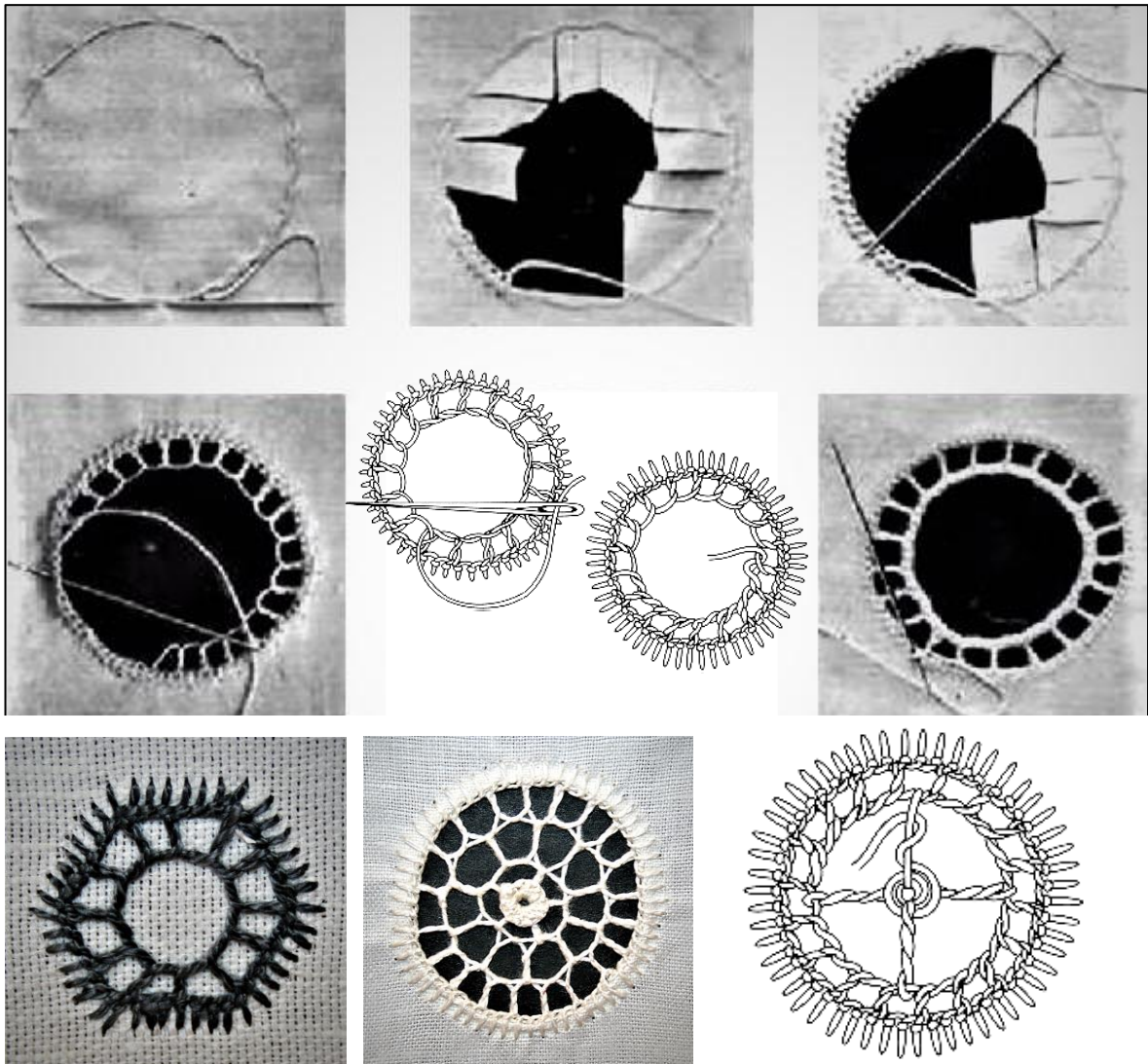
- Jätka tikkimist kuni rea alguspunktini. Ühenda omavahel esimene ja viimane nõöpaugupiste.
- Järgmisena tiki ringil igasse eelmise rea nõöpaugupistesse üks üleloomispiste.
- Jõudes rea lõppu ühenda esimene ja viimane piste ning pinguta niiti, lõdvemate nõöpaugupistete ring tõmbub koomale tõmmates ringil olevad pisted pingule.

- Kui soovid augutäite jätta üherealiseks, siis võrgu kinnitamiseks tiki pisterea sisering üle tihedate nõöpaugupistetega.

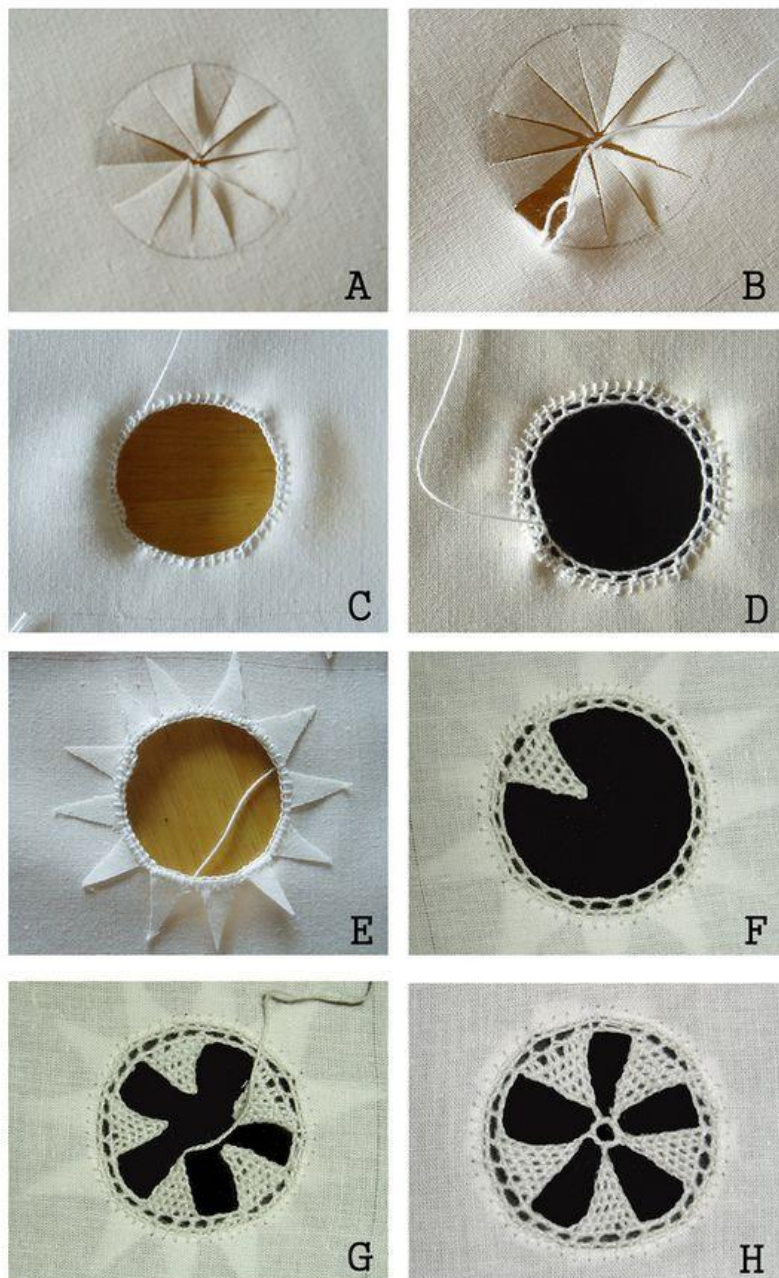
- Töö lõpetamisel liigu nõelaga mööda eelmiste pistet külgi kangasse ja kinnita niidiots töö pahemal poolel ääristuspistete alla.

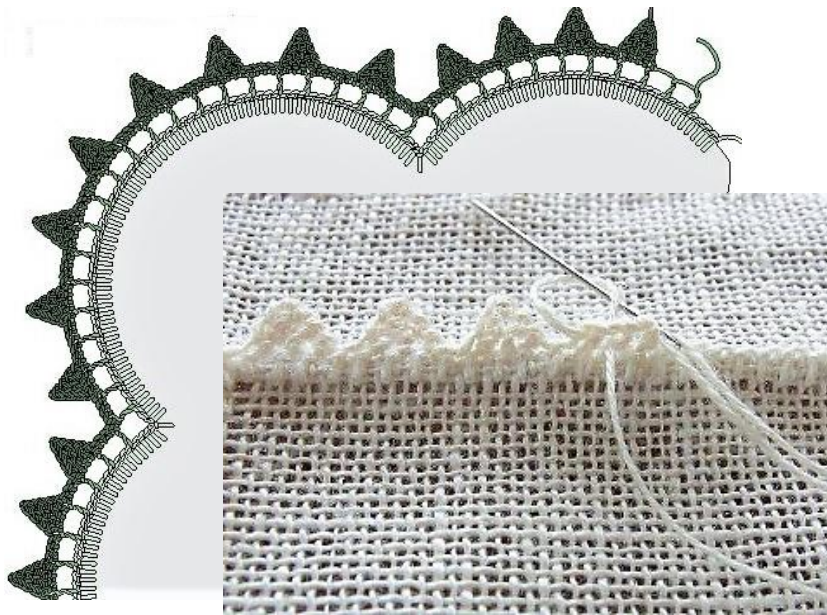
Augu kuju võib olla ka teistsugune, töö põhimõte jääb eelpool kirjeldatuga sarnaseks.

- Kui on soov kogu ava täita hedebovõrguga, siis tuleb hõredate nõõpaugupistete ringe lisada.
- Ära unusta igale nõõpaugupiste reale tikkida üleloomispistete rida. Ainult üleloomispistete rida võimaldab tikitut pingutada nii, et see ei jää lakkima.
- Augu keskel teha lõpetuseks tihe nõõpaugupistet ringike ja tulla nõelaga tikitud pistete külgi mööda kanga serva ja kinnitada niidiots töö pahemal poolel ääristuspistete alla.

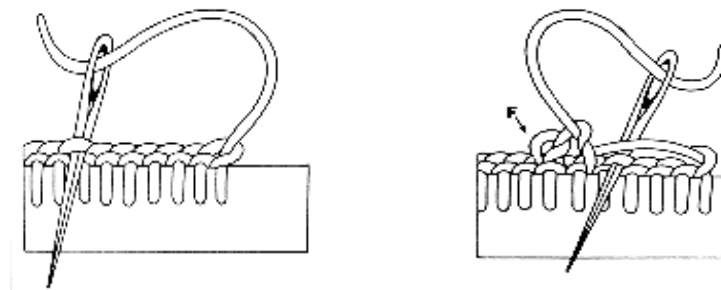
- Üherealisele hedebovõrgule võib moodustada ava täiteks näiteks nn ämbliku. Selleks peab nõopaugupistetel tõmbama vastassuunas alusniidi, mis tagasi suundudes kaetakse poole kõrguseni mõnede üleloomispistetega.
- Motiivi keskel suunatakse nõel 90 kraadise nurga all võrku, veetakse alusniit ja tagasi minnes tehakse mõned üleloomispisted.
- Motiivi keskel põimitakse mõned ringid niitide ristumiskohas moodustades ämbliku. Ja keskel äärele suundutakse mõnede üleloomispistetega ümber viimase alusniidi augu servale tagasi.
- Niit kinnitada töö pahemal pool serva sisse.

- A – Märki kangale ring, ring tiki üle eelpistetega.
- B – Lõika ava sektoritena lahti kuni tikkimisjooneni.
- C – Suru kolmnurgad pahemale poolele ja traagelda kinni. Äärista nõõpaugupistetega augu serv (läbi kahekordse kanga/kolmnurkade).
- D – Tiki lõdvemaid ja hõredamaid nõõpaugupisteid äärustusringile.
Lisa üleloomispistete ring ja pinguta ring ümaraks.
- E – Töö pahemal poolel võid nüüd kolmnurgakesed ära lõigata.
- F – Püramiidi (kolmnurga) tikkimine.

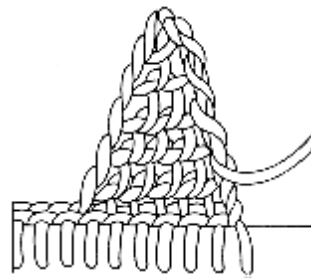
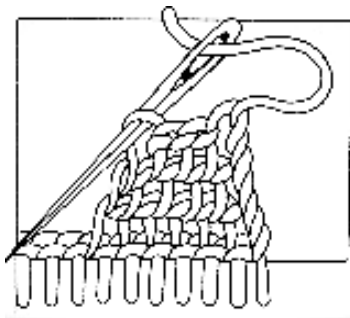
PÜRAMIIDIDE (KOLMNURGAD-SAKID) TIKKIMINE

- Tikkides vasakult paremale äärustuspisteid mine püramiidi tikkimiseks tagasi 7-8 pistet suunaga paremalt vasakule.
- Nõel liigub tagant ette ja tekib lõngajooks. Tiki servasilmus + kõik nõ vahele jäänud pisted üle lõngajooksu.

- Tiki servasilmus ja vea taas pikk niidijooks paremalt vasakule.
- Igale reale tiki üks silmus vähem.
- Jõudes püramiidi tippu moodusta üksik nõöpaugupiste.
- Nõela ja lõngaga tuled mööda püramiidi serva tagasi ääristusse.
- Kinnita niidiots või tiki ääristust edasi.

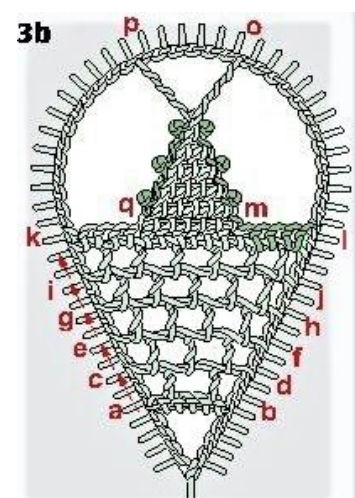
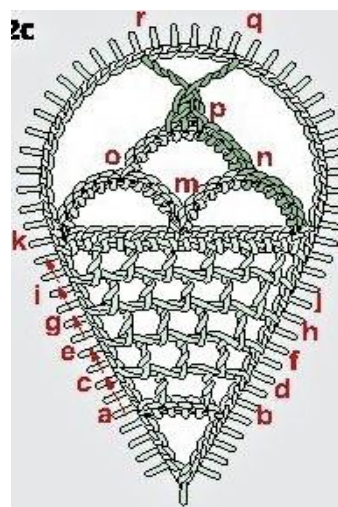
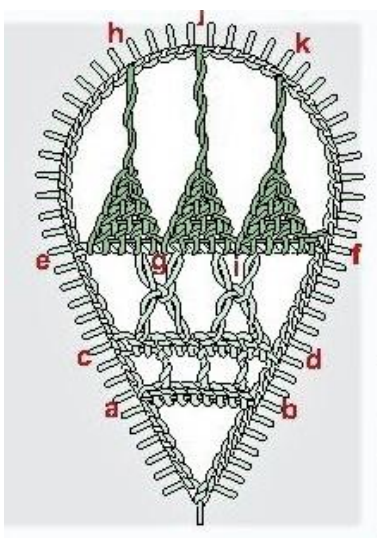
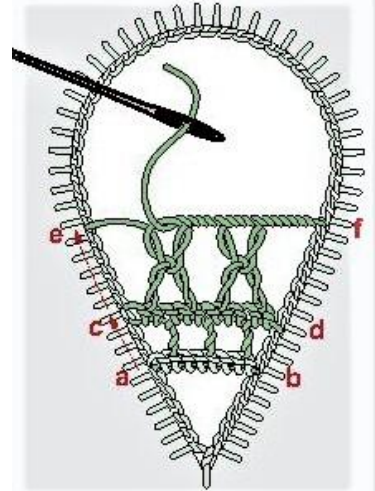
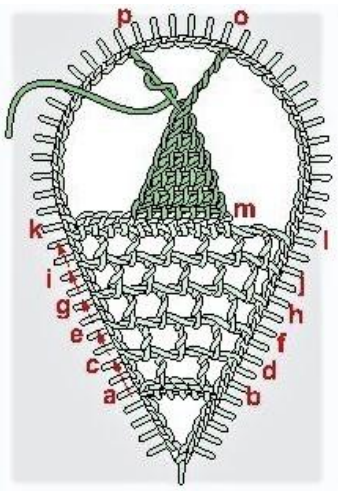
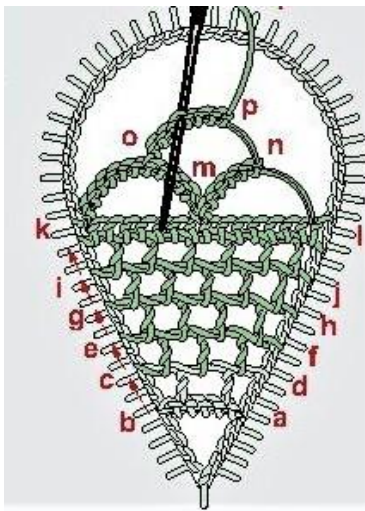

Väikestest motiividest saab kokku suuremad motiivid

Hedebo tikandis ei ole üldiselt nii, et algul tikid ääristuse ja siis täidad ava sisuga. Pitsiline sisepind tekib tavaliselt ääristuse teostamise käigus. Seega mõtle alati väga täpselt tööetappide järjekorrale, sobivatele materjalidele, töövahenditele.

ÜLESANNE!

Siin järgneb kuus skeemi, kus tegemise järjekord on ära toodud. Vaata ja analüüsi, mida millal ja millises järjekorras on tehtud. Analüüsi ja arutle koos pinginaabriga.

NÄIDE neljakandilise augu täitmisest pitsiga

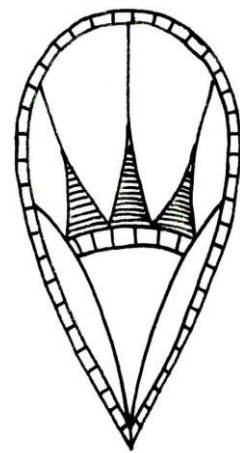
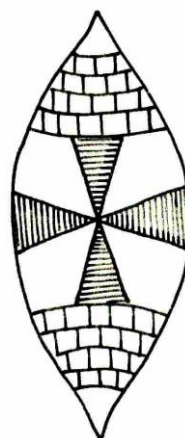
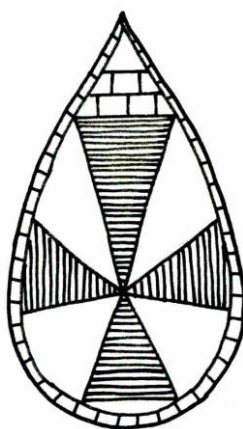
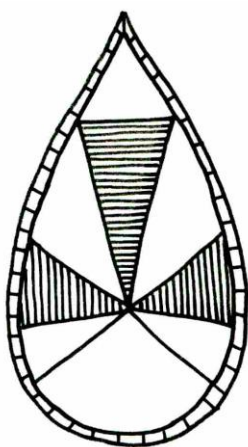
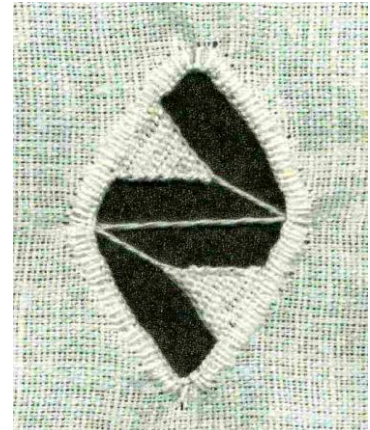
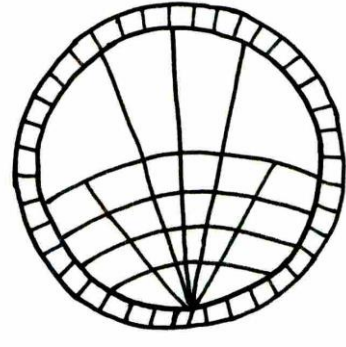
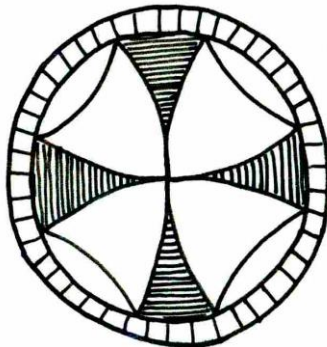
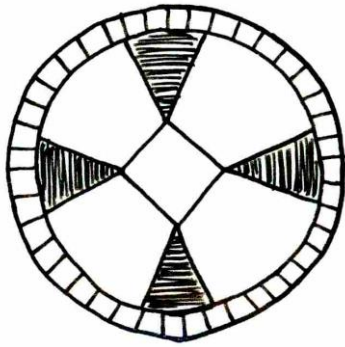

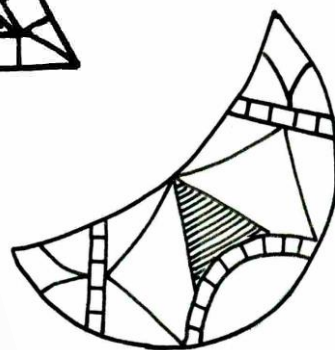
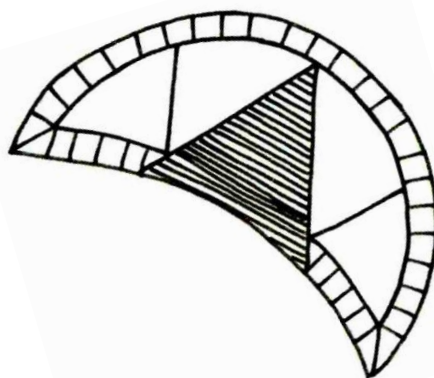
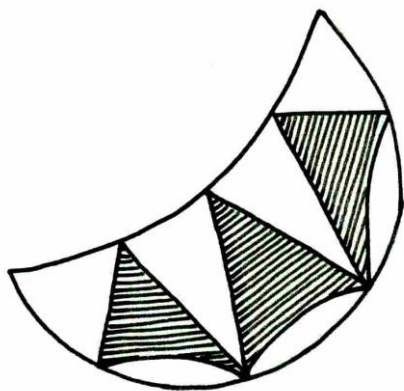
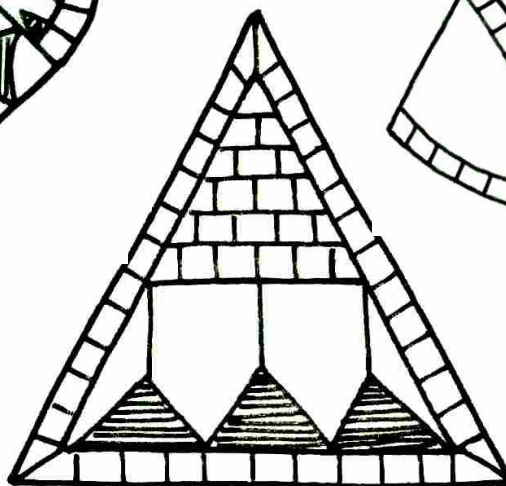
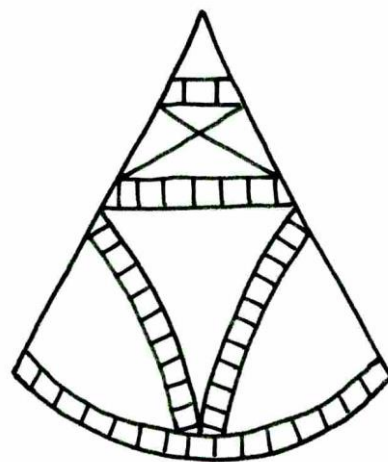
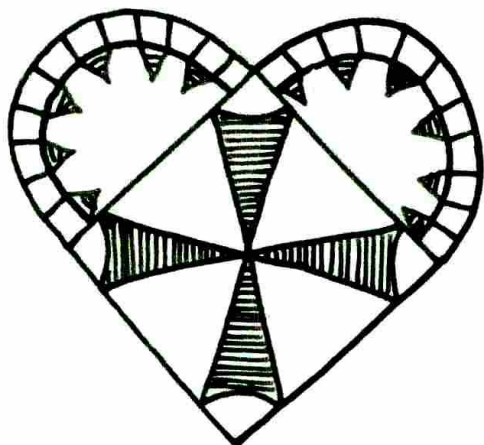
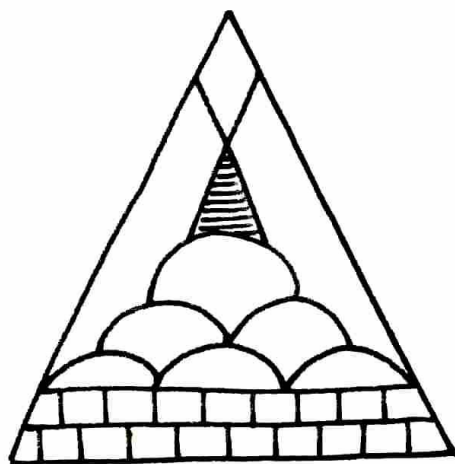
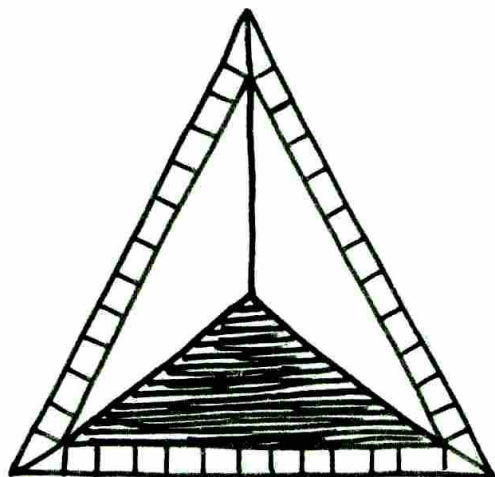
- Alustatakse motiivi nurgast. Tikitakse nurgas kasvavalt kolm rida hedebovõrku.
- Võrgu ülemise ääre ületikkimise käigus on moodustatud kolme kaareline kompositsioon.
- Tiki samasugune kompositsioon teise nurka. Kolmanda nurga motiivistikku lõpetades ühenda vastasnurgad omavahel pikema niidiga, millele tagasi pöördudes tee üleloomispisteid.
- Tiki analoogselt ka neljas nurk ja tas ühenda vastasnurgad pikema niidijooksuga.
- Motiivi keskele lõngajooksude ristumiskohas võid soovi korral moodustada ämbliku, põimides niidiga mõned ringid.

ÜLESANNE!

Järgnevate skeemide seast vali endale meeldivaim ja kirjuta ning joonista selle mustri tikkimise järjekord. Tiki tööproovina!

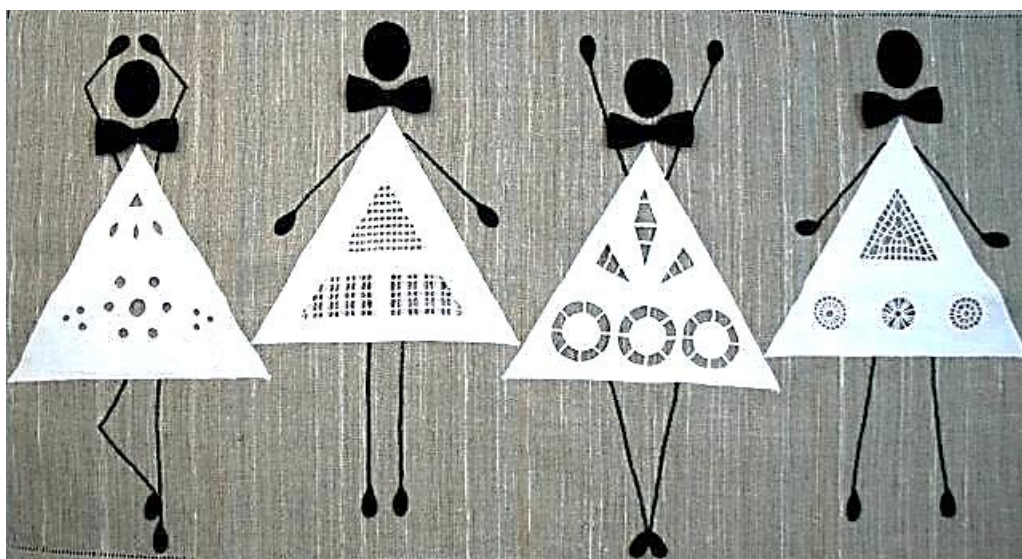

Liisu Kaidla

Marje Verbo

